

MUUTTOLINTU RUOTSISTA PESIYTYI SUOMEEN

TEKSTI – LEENA KOIVUNEVA

Eletään 90-luvun alkupuolta. Pesunkestävä riikinruotsalainen Sören Viktorsson aloittaa suomen kielen opinnot Tukholman yliopistossa täysin ummikkona. Opinnot vievät mennessään ja jatkuvat Suomessa haaveena ajatus: ”tänk om man kunde prata finska”.

Haaveesta tuli sittemmin totta. Tänään edessäni istuu mies, jonka kanssa juttu luistaa puhtaalla suomen kielellä. Olemme Helsingissä, Sörenin nykyisessä kotikaupungissa, jossa hän on asunut jo vuodesta 1996, jolloin hän ryhtyi vapaaksi toimittajaksi. Ja töitä on riittänyt ja riittää. Mies on taitava ja sangen tuottelias sanankäyttäjä, joka avustaa useita ruotsalaisia päivä- ja aikakauslehtiä jutuillaan ja kolumneillaan. Sanomattakin on selvää, että yksi vankka työkalu jutunteossa on suomen kielen hallinta haastattelutilanteessa.

Mutta helpolla ei kielitaito ole karttunut. Alussa piti läheltä parikin kertaa, etteikö Sören olisi heittänyt pyyhkeitä kehiin.

– Mutta rakas rouva Saila ”pelasti” mut, mies muistelee. Saila (Ekström) toimi Sörenin suomen kielen opettajana Tukholman yliopistossa.

Sören luonnehtii itseään oudoksi linnuksi. Ja mitä kielitaitoon tulee, hän todellakin on outo lintu.

Suomen kielen lisäksi haastattelut sujuvat myös venäjäksi, tšekiksi, kreikaksi ja kiinaksi ja totta kai niillä tavallisilla: englanti, saksa, ranska. Läkähdyttävää.

– Suomen kieli on ehkä mulle kalliimpi kuin ne muut kielet, joita osaan, ja se johtunee siitä, että matka suomen kieleen on ollut niin vaativa. Palkinnon saa vasta sitten, kun huomaa, että ”voi voi, nyt elatiivit ja ablatiivit, ja niin edelleen, sujuvat. Puhun oikein”.

Hän on kerrassaan outo lintu ja myös lisää oudon linnun piirteitä löytyy. Sören Viktorsson suoritti Suomen ajan alkuvuosina tutkinnon Helsingin yliopistossa yhtenä pääaineenaan kiinan kieli, historia, yhteiskunta ja kulttuuri. Kaikki luennot olivat suomenkielisiä. Laariin satoi parhaat arvosanat. Siis tälläkin tavalla voi näemmä myös suomen kieltä oppia.

Miten ihmeessä ne kaikki kielet tarttuvat päähän eivätkä lähde karkuteille?

– Muistan kaikki oppimani sanat, Sören toteaa yskskantaan. Jaha.

Miehen joviaalista jutustelua tällä rakkaalla suomen kielellä kuunnellessa tulee etsimättä mieleen toinenkin kielinero, hänkin ruotsalainen, Suomen Tukholman Instituutin johtaja Anders Eriksson. Hänkin outo lintu. Osoittautuukin, että miehet ovat hyviä kavereita. Voisipa vaikka sanoa, että siinä on – vanhaa kliseetä lainatakseen – ”veljekset kuin ilvekset”.

Sören Viktorsson on myös muusikko, jonka ohjelmistossa on Taubea, Bellmania, Cornelistia... Moskovan öitä ja Metsäkukkia unohtamatta.